

T.B.M.M.CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 2 Nisan 2021

Sayı: 30820

43806

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim. 01.04.2021

Alp Arslan
Milletvekili

Türkiye’de son 10 yılda 28 bin marketin açıldığı perakende sektöründe önümüzdeki yedi yılda 15 binin üzerinde yeni market daha açılacağı öngörülmektedir. 2027 yılına kadar 13 binin üzerinde yeni mağaza açılması beklenen indirim marketlerin, gıda perakendesindeki payının ise yüzde 81’e ulaşması tahmin edilmektedir.

2012 yılında toplam 13 bin 415 yerel ve ulusal zincir market var iken, bu sayı 2017 Aralık sonu itibarı ile yüzde 108 artarak 28 bin 30’a çıkmıştır. 2021 itibarıyla de toplam zincir market sayısı bu rakamı da geçmiştir. Bu marketler; toptan fiyatına satış kampanyası yapıp perakende fiyattan da yukarıda satış yapmaktadırlar. Bu hem haksız rekabet hem de küçük esnafı yok eden bir uygulamadır.

Son 20 yılda bakkal sayısının yüzde 57 oranında azaldığı; market sayısının ise yüzde 1000 oranında arttığı gerçeği de bu duruma işaret etmektedir.

Bir yılı geçen koronavirüs pandemisi ve kapatmaları sonrasında da mahalle esnafı çok daha büyük ekonomik sıkıntının içine düşmüştür. Buna rağmen zincir marketlere hafta sonu çalışma izinleri verilirken; zor durumda olan mahalle esnafına ise kısıtlamalar kapsamında çok daha dar iş yapma imkanı açılmıştır.

Covid-19 salgını sürecinde esnafa yeterli destek sağlanmamış; esnaflarımız büyük zorluklar yaşamaya devam edilen ‘virüs ekonomisi’ ile baş başa bırakılmıştır. Zincir marketlerde çalışan emekçilerin de zor ve sıkıntılı koşullarda çalıştığı bilinmekte; o vatandaşlarımıza da yönelik destek sağlanmamaktadır. Onun yerine sadece çok dar ve az olan zengin firma sahiplerine, zincir market patronlarına vergi indirimleri ve desteklerin sağlandığı bilinmektedir.

Bu bağlamda;

- 1 – Koronavirüs pandemisi sürecinde küçük ve orta ölçekli işletmelere sağlanan destek bütçesi ne kadardır? Bu bütçenin ne kadarı; hangi illerde ne tür işletmelere destek olarak verilmiştir?
- 2 – Önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla; Türkiye’de bulunan zincir market sayısı kaçtır? Bu marketlerde kaç vatandaşımız çalışmaktadır? Bu marketlere son bir yıl içerisinde verilen teşvik ve sigorta desteği nedir?
- 3 - Son 1 yıl içerisinde koronavirüs salgınının ekonomik ve destek alamama nedenlerinden ötürü kapanan işletme sayısı kaçtır? Buralarda kaç kişi çalışmaktaydı?
- 4 – Esnafların ayakta kalması ve yaşaması için AVM’ler hariç; zincir marketlerin sınırlandırılmasını ve şehrin belirli uzaklıklarına taşınması adına herhangi bir çalışma yapılması düşünülmekte midir?